

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Правові гарантії та моделі державно-конфесійних відносин»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Релігієзнавство
Спеціальність	В 7 Релігієзнавство
Галузь знань	В 7 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	Третій рівень (доктор філософії)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobotnyky/vykladachi/balukh-vasyl-oleksiiovych/
Контактний тел.	+38 (050) 374-52-36; +38 (067) 372-01-84
E-mail:	v.balukh@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	Вівторок, 13:30 – 15:00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Висвітлити факти, які розкривають три стани правового статусу церков в державах (як демократичних, так і недемократичних), використавши весь доступний історичний матеріал, критично його опрацювати, встановивши справжнє, автентичне, відкинувши фальсифіковане й зазначивши сумнівне, і викласти весь отриманий і критично перевірений матеріал з дотриманням відповідних правил, розглянути еволюцію систем відношень між державою та релігійними конфесіями, умовно названими «підпорядкування», «розділення» і «координація». На основі аналізу українського законодавства прослідкувати використання зарубіжного досвіду у становленні, формуванні і розвитку стосунків держави і Церкви на різних етапах історичного розвитку українського соціуму.

2. Мета навчальної дисципліни: подати розуміння основних принципів державно-церковних відносин, вміти обґрунтувати моделі державно-церковних відносин в різних регіонах і детермінанти їх формування; засвоїти законодавчу базу формування взаємовідносин держави і Церкви в незалежній

Україні, виробити вміння наукового аналізу сучасних подій в Україні на тлі повномасштабної війни.

3. Пререквізити. До початку вивчення даного курсу здобувач третього рівня вищої освіти мають отримати фундаментальні знання із загального релігієзнавства, Історіософії, Методології філософії та наукових досліджень, Правознавства, Основ конституційного і канонічного права.

Структура змісту навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.		
Тема 1.	Основні моделі державно-церковних відносин та їх релігієзнавчо-правова рефлексія	2
Тема 2.	Державно-церковні відносини в Київській Русі	2
Тема 3.	Відношення до Православної церкви на українських землях з боку державної влади і різних конфесій	2
Тема 4.	Радянська модель державно-церковних відносин	2
МОДУЛЬ 2.		
Тема 1.	Державно-церковні відносини в незалежній Україні	2
Тема 2.	Патріарший і синодальний Томос про надання автокефального церковного устрою Православній Церкві України як декларація про церковну незалежність і джерело канонічного права	
Тема 3.	Відношення до Православної церкви на українських землях з боку державної влади і різних конфесій.	2
Тема 4.	Державно-церковні відносини в Україні у період повномасштабної війни	2

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні завдання);

МН3 – наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату, написання есе);

МН5 – методи дистанційного навчання (з використанням системи Moodle);

МН6 – самостійна робота (розв’язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів третього рівня освіти.

МН 8 – ситуаційні завдання;

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота

МН 11 – робота з тестами

МН 12 – робота в малих групах

МН 13 – інші методи навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (іспиту).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Види та форми контролю: усні та письмові відповіді й доповіді здобувачів; письмові творчі роботи (есе; аналітичні повідомлення, реферати, порівняльні таблиці); групові тематичні дискусії; презентації; тестові завдання, термінологічні диктанти тощо.

Форми та методи оцінювання:

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- усне і письмове опитування;
- виконання письмових робіт (есе, реферат);
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Підсумкове оцінювання: іспит

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

(залік)

Поточне тестування та самостійна робота		Залік	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2		

T1	T2	T3	T4		T5	T6	T7	T8	40	100
7	7	8	8	7	8	8	7			

T1, T2, T5... – теми змістових модулів

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Зважаючи на актуальність академічної доброчесності в ЗВО України, всі письмові (друковані) роботи підлягають перевірці наявності запозичень (плагіату). Процедура перевірки визначено:

- «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

- «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravya-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>.

Вони розкривають сутність академічної доброчесності та встановлюють вимоги до відповідальної академічної поведінки студентів вищих навчальних закладів, які зобов'язані дотримуватися відповідних стандартів, правил та етики. Існуюча процедура перевірки унікальності робіт дозволяє студенту використовувати безкоштовні та платні (за бажанням) інтернет-ресурси, а також ресурси для перевірки, доступні в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

З принципами академічної доброчесності, видами недоброчесної академічної поведінки наслідків такої поведінки, здобувачі можуть ознайомитися у Законі України «Про освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>), а саме у ст. 42 цього Закону, яка визначає, що «Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Детальна інформація щодо вивчення курсу *«Правові гарантії та моделі державно-церковних відносин»* висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни.